

Oiva för konsumenten till dörren till ditt företag

Oiva är ett av Livsmedelssäkerhetsverket Evira koordinerat system för offentliggörande av livsmedelstillsynsinformationen. Oiva bygger på de nuvarande bestämmelserna i livsmedelslagstiftningen och medför inga tilläggskrav på företagets verksamhet eller företagarens ansvar. Offentliggörandet av Oiva-rapporterna över de kommunala livsmedelstillsynsmyndigheternas kontroller inleds i maj 2013. Intill ingången utkommer rapporterna senast 1.1.2014.

OIVA OCH LIVSMEDELSFÖRETAGEN

Syftet med Oiva är att göra resultaten av kontrollerna inom livsmedelstillsynen tillgängliga för konsumenten, att göra tillsynen enhetlig och att öka öppenheten i livsmedelsföretagarnas och myndigheternas verksamhet. Offentliggörandet av Oiva-kontrollrapporterna inleds 1.5.2013 på webbplatsen oivahymy.fi. I början är det frivilligt att placera ut Oiva-rapporten intill ingången till företaget, men detta blir obligatoriskt 1.1.2014. I första stadiet av Oiva deltar alla matbutiker och kiosker jämte restauranger, kaféer, grillar, snabbmatsställen, pubar, matsalar och storkök. Oiva breddas stegvis till alla företag i livsmedelsbranschen senast år 2015.

I företagets vardag syns Oiva främst i att Oiva-rapporterna offentliggörs. Oiva uppmuntrar företagen att sörja för livsmedelshygienen och produkternas säkerhet. Företagaren ges också en möjlighet att berätta om sin egen verksamhet för konsumenten.

OIVA OCH LAGSTIFTNINGEN

Offentliggörandet av livsmedelstillsynsinformationen regleras av livsmedelslagen. Livsmedelsföretagarna och tillsynsmyndigheterna ska offentliggöra en handling som tillsynsmyndigheten utfärdat över inspektion av en livsmedelslokal på det sätt som Evira bestämmer. Innan den första Oiva-kontrollen kan livsmedelsföretagaren offentliggöra ett intyg över att han registrerat sig inom livsmedelstillsynen.

Kraven i lagstiftningen ändras inte i och med Oiva. Oiva förenhetligar tillämpandet av bestämmelserna, eftersom inspektörerna runt om i Finland utför kontroller utgående från samma bedömningsanvisningar inom Oiva.

Oiva

Evira

OIVA-RAPPORTERNA OCH VITSORDEN

Resultaten av kontrollerna visas i form av smilisar. Smilisarna är fyra: utmärkt, bra, bör korrigeras och dålig. Systemet Oiva ger utöver Oiva-rapporten som offentliggörs också en mer detaljerad kontrollrapport som inte offentliggörs. Oiva-rapporten, kontrollrapporten och vitsorden är de samma i hela landet.

I Oiva-rapporten som publiceras för konsumenterna ingår vitsord för alla sakhelheter som kontrollerats, en verbal Oiva-observation och ett allmänt vitsord. Rubrikerna på sakhelheterna berättar vad som kontrollerats under kontrollen. Oiva-observationen berättar i korthet vilka observationer inspektören gjort om sakerna som kontrollerats, såsom att "städrekskapen är i dåligt skick".

Det allmänna vitsordet bildas enligt det sämsta vitsordet som fåtts för sakhelheterna. Om de övriga vitsorden för sakhelheterna är utmärkta, men ett av dem är dåligt, blir det allmänna vitsordet dåligt. Mången sak i företaget kan vara bra trots att det allmänna vitsordet är dåligt. Genom att titta på alla vitsord som fåtts och läsa de verbala Oiva-observationerna får man en mer detaljerad bild av nivån på livsmedelssäkerheten i företaget.

Med Oiva-rapporten som offentliggörs får företagaren en kontrollrapport som inte offentliggörs. Kontrollrapporten innehåller mer detaljerad information om kontrollörens observationer. I den antecknas bland annat vilka åtgärder företagaren skall vidta för att rätta till missförhållanden och den utsatta tiden för tillrättläggandet. Företagaren får Oiva-rapporten och kontrollrapporten per post innan tillsynsinformationen offentliggörs på webben.

BEDÖMNINGSKALAN I OIVA

Vitsorden fastställs enligt en fyrgradig skala Oiva-smilisar. I sin bedömning stöder sig kontrollören på följande allmänbeskrivningar av vitsorden:

UTMÄRKT

Verksamheten motsvarar kraven.

BRA

I verksamheten förekommer små missförhållanden som inte försvagar livsmedelssäkerheten eller vilseleder konsumenten.

BÖR KORRIGERAS

I verksamheten förekommer missförhållanden som försvagar livsmedelssäkerheten eller vilseleder konsumenten. Missförhållandena skall rättas till inom utsatt tid.

DÅLIG

I verksamheten förekommer missförhållanden som äventyrar livsmedelssäkerheten eller väsentligt vilseleder konsumenten. Missförhållandena skall omedelbart rättas till.

OIVA OCH KONTROLLERNA

Kontrollerna är avgiftsbelagda kontroller som de kommunala tillsynsmyndigheterna utför enligt sin tillsynsplan. I och med Oiva understryks att tillsynen bygger på riskerna. Kontrollerna görs i allmänhet utan förhandsanmälan, eftersom man har för avsikt att kontrollera verksamheten i företaget vid just den tidpunkten. Tiden som används för kontroll kommer att förkortas jämfört med förr.

Innehållet i kontrollerna som tillsynsmyndigheterna utför förändras inte. Alla sakhelheter kontrolleras inte varje gång, men till exempel hanteringen av livsmedlens temperatur, hygienrutinerna och personalens arbetsrutiner och vid behov också hanteringen av allergener granskas under varje kontroll. De övriga punkterna kontrolleras allt enligt kontrollörens övervägande så, att de blir kontrollerade minst en gång på tre år.

En uppföljningskontroll görs alltid då företagaren får vitsordet bör korrigeras eller dålig för någon sak. Det tidigare erhållna vitsordet är i kraft tills inspektören under uppföljningskontrollen konstaterat att företagaren rättat till missförhållandet och Oiva-rapporten över uppföljningskontrollen offentliggörs. Under uppföljningskontrollen kontrolleras utöver den egentliga sakhelheten som skall uppföljningskontrolleras också alla de saker som skall kontrolleras under varje kontrollbesök.

Vad ändrar Oiva på

- Oiva gör resultaten av tillsynen över livsmedelslokalerna tillgängliga för konsumenterna. Resultaten visas i form av smilisar.
- Oiva förenhetligar kontrollrutinerna i hela Finland.
- Kontrollerna blir mer inriktade och snabbare. Att kontrollerna bygger på riskerna understryks.

Vad ändrar Oiva inte på

- Oiva ändrar inte på kraven i lagstiftningen och ger inte heller några tolkningar av bestämmelserna.
- Företagarens ansvar förblir oförändrat.
- Sakerna som kontrolleras förblir de samma.

Bekanta dig med Oiva och Oiva-anvisningarna på webbplatsen www.oivahymy.fi

Mer information ger också din egen kommun.

